

בתוכנו לכשי בפר סלד

27.7.2012 ח' אב תשע"ב ג'אין נאָד

Imagine / ציין

Imagine there's no heaven
It's easy if you try
No hell below us
Above us only sky
Imagine all the people living for today

דמיין שאין גן עדן.
זה קל אם תנסה.
בלי גיהנום תחתינו.
רק שמים מעלינו.
דמיין שכל האנשים חיים בשביל היום.

Imagine there's no countries
It isn't hard to do
Nothing to kill or die for
And no religion too
Imagine all the people living life in peace

דמיין שאין מדינות.
זה לא קשה לעשות.
אין בשביל מה להרוג או למות
וגם אין דתות.
דמיין שכל האנשים חיים בשלווה.

You, you may say
I'm a dreamer, but I'm not the only one
I hope some day you'll join us
And the world will be as one

אולי תאמר שאני חולם,
אבל אני לא היחיד.
אני מקווה שיום אחד תצטרף אלינו
והעולם יהיה כאחד.

Imagine no possessions
I wonder if you can
No need for greed or hunger
A brotherhood of man
Imagine all the people sharing all the world

דמיין שאין רכוש.
אני תוהה אם אתה יכול.
אין צורך בחמדנות או רעב,
אחווה בני אדם.
דמיין שכל האנשים חולקים את כל העולם.

You, you may say
I'm a dreamer, but I'm not the only one
I hope some day you'll join us
And the world will live as one

אולי תאמרו שאני חולם,
אבל אני לא היחיד.
אני מקווה שיום אחד תצטרפו אלינו
והעולם יהיה כאחד.

לאתנו חקרי המערכת:

ימים של קיץ חם, ימים "בוערים", מחאה של המוני צעירים היוצאים שוב לרחובות לזעוק "לא עוד" ... תחושת סולידריות, הזדהות, כאב משותף – מחאה כנגד ההתנהלות המעוותת וקריאה לעשייה חברתית משותפת, הזמנה לצאת ולפעול ביחד.
ואולי יותר מהכול אמונה שאפשר. שאפשר וצריך לקחת אחריות וליצור שינוי.

גם פה, ממש אצלנו, מתחילים להרגיש את רוחות השינוי המהדהדות מרחוק ואף מקרוב. לאט לאט מחלחלת הידיעה וההבנה שרק ביחד, במעגלי עשייה משותפת נוכל להמשיך ולבנות קהילה מתפתחת וצומחת. קהילה שחבריה מרגישים שייכים, מעורבים ולוקחים חלק בהתהוותה המתחדשת.

וכן, ג'ון לנון כבר שר זאת מזמן... "דמיין- Imagine"

עלון יולי מוגש במתכונת קצת אחרת, מאווררת ורעננה לימים חמים במיוחד.

והפעם בנוסף לכתבות ולטורים הקבועים:

*ריאיון עם בני/ות המשק הצעירים.

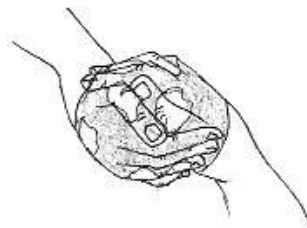
*ריאיון (מתוך סדרה) עם חיימקה מנהל הקהילה.

*חברים כותבים מעולמם.

מזמינים אתכם לכתוב לעלון ולשלוח אלינו assaf_shavit@walla.co.il

שבת שלום, הרהורים והגים,

רוני ואסף

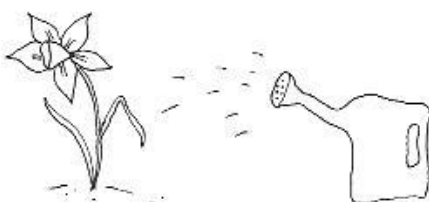

חברי המערכת:

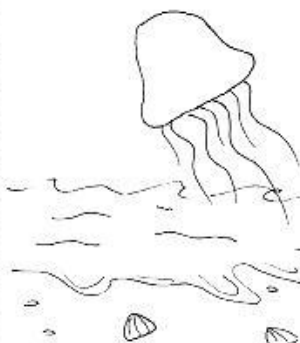
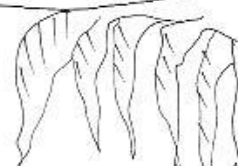
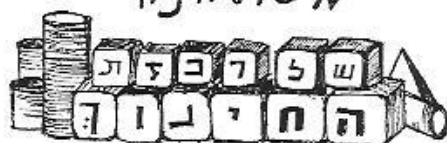
דורון פלד, נאור נדל, עידן שגיא, עינת כרמל גמזו, מירי יציב, רוני שביט, אסף שביט,

חנה סלע- עריכה לשונית, סדו פראלטה- עיצוב ואיור

רבקל'ה פראלטה, דוד כרמי

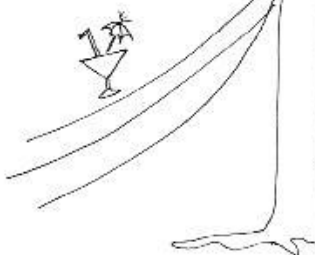

משפחה

החופש הגדול דתיה בן דור

על הדשא נתגלגל ויתגלגל צחוק
וניסע ברכבות, שמגיעות רחוק
נקפוץ אל הבריכות, ונלמד היטב לשחות
ונזלול גלילות, מאתיים לפחות
איזה חופש? החופש הגדול!

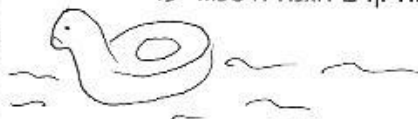
"חופשי זה, חופשי זה לגמרי לבד..." אז זהו שלא! החופש הגדול כבר כאן ואנחנו ממש לא לבד, החופש, המביא עימו ריחות של בריכה וחוויות רבות בכדי למנות אותן, החופש הינו דבר מבורך! ילדי בית הספר כבר חודש שלם נמצאים בחופש, והגודש והעומס הוא נפלא! כי הרי אנו יודעים ששעמום וחוסר מעש, הינו האויב הגדול של כלנו. ואין ספק שהילדים שלנו, הרבה דברים הם כן, אך משועממים הם לא!

נתחיל מעדכונים שוטפים על הגיל הרך ונטפס למעלה לנופשים שלנו ☺. בשעה טובה ומוצלחת שיפוץ בית התינוקות הסתיים, ובימים אלו אנו נערכות לקראת המעבר, הכולל אבזור המקום: מרהיטים חדשים ועד לציוד חדש הכולל פינות שונות ומגוונות בבית. אנו מריחות כבר את סוף השנה ורואות איך בוגרי הקבוצה הפכו מתינוקות צעירים לפעוטות עצמאיים ומבינים. הקיץ מלא בטיולים בבקרים הנעימים ובפעילויות מים במרפסת שלנו.

באלמוג - הקבוצה ממשיכה איך לא... לגדול! המשחק בין הילדים הופך להיות הרבה יותר משמעותי וחברתי, וזה יפה לראות את היחסים הנרקמים ביניהם ואת התהליך שעברו במהלך השנה, ובקיץ הפירות שמניבים.
בגן מעוג הקייטנה בשיאה, טיולים, פיקניקים, אגם קרעון, פעילויות מים למיניהן ועוד ועוד... הצוות המוביל את הקייטנה עובד ללא ללא לאות, והילדים עוברים חוויות מהנות ביותר ונראה כי הקבוצה מגובשת ונהנית מהחברה של כל אחד ואחת. בוגרי הקבוצה העולים לכיתה א' מרוגשים ונרגשים, תיק בית ספק כבר קנינו...?
בגיליון הבא אפרסם את שמותיהם ונאחל להם המון בהצלחה בראשית דרכם הבית ספרית.

ומה בקייטנה של א' ו' או יותר מה לא...? לונה גל-יש. לונה פארק-יש. יום בוץ רטוב ומלוכלך במיוחד-יש. צחוק וחיוך-יש. הנאה גדולה ועשייה-יש! מדריכים מלאי אכפתיות ואחריות למתרחש-יש. ילדים שותפים ועסוקים-יש ויש!! אז מה חסר...? כלום!
לקייטנה שלנו הצטרפו 10 ילדים מבחוץ והשתלבותם הינה תעודת הערכה, הן לקבוצה הנפלאה שיש לנו בתלתון, הן למדריכים וכמובן לילדים עצמם, שמרגישים כי בחרו נכון והצטרפו לאחת הקייטנות אם לא ה...!

ממש בימים אלו יצאו ילדי ד' ו' למחנה הצופי של המועצה ובמשך שלושה ימים יהיו ב"הישרדות א"י - המועצה", ההבדל היחידי שבסופה של הישרדות זו, במיליון שקלים חדשים, הם לא יזכו, אך ערכים, חברות אמיתית וחוויות בלתי נשכחות, אכן יהיו מנת חלקם. חודש שלם עבר וצפוי לנו חודש נוסף עמוס וגדוש לא פחות, נאחל שימשיך כך ואפילו יותר. ושלא נשכח לשתות הרבה מים, למרוח קרם הגנה ולשמור על עצמנו!

בנעורים החגיגה גדולה! הנערים חווים חופש ענק! נסיעות לים, רפסודיה המאורגנת מטעם התק"ם ועוד הרבה פעילויות נהדרות ונפלאות.
חלק גדול מהנערים עובדים בחופש ומרוויחים את לחמם בכבוד ☺.
חלקם במערכת החינוך, והרשו לי לנצל במה זו ולומר עד כמה הם תורמים, ועד כמה הם משמעותיים לילדים הצעירים והינם חלק בלתי נפרד מהמערכת כולה, חלקם בחצר ובנוי וחלקם בעבודות מחוץ לקיבוץ.

אז מה נאחל? נאחל המשך חופש מוצלח לכולם, מטף ועד י"ב, שנמשיך לאסוף חוויות משותפות ומגבשות לקראת תחילת השנה החדשה.

בקריצה וחיוך, וכמובן עם חיבוק עידית

המון תודות לכל העושים במלאכת הקודש של טיפול, ליווי, ייעוץ, הקשבה, נתינה ועזרה לאמא ולנו, בני המשפחה, בכל השנים האחרונות לחייה.
לאלדד, חווה, אתי, ד"ר לירן, דוד מזרחי ולכל החברים שתמכו בנו לאורך הדרך.
לא סתם אמא אמרה - "אם להזדקן אז בקיבוץ..." - גם היא הודתה לכולם כל הזמן.

ישר כוח לכולם,

בנתייה- חגית והגר
ובני המשפחה

אכל משפחה עמא
אמא פאמא קאמא
שע אלאס אלאס
שוא לוק צ"ל
קאמא כסר סאלא

אחרי איר ואל המשפחה
משפחה פאפא
קאמא האב והאב

למה בחרנו לעלות לכיתה א' בביה"ס צינת הצלף שבצמיר? או א"כ
חשבנו שבכיתה א' ננוח אחרי העבודה הקשה עם הצלף הרק, ונצא את
צמירנו מן הקצוץ מחינוך ילדינו...

לפני שנה בקיץ התעוררתי לגלות שבסוף הקיץ, הילדה עולה לכיתה א'... אימא'לה. איפה אימא שלי? מה עושים עם זה? בנוסף לכל הסתבר שאני זאת האימא וצריך לעבור פאזה מהגיל הרך המדהים והמגונן כאן בקיבוץ לבית ספר! מודה, שבתקופה בה כל השלושה (ילדים) שלי יחד היו בגנים – חיכינו שהגדולה תעלה לבי"ס וקודם כל תרד העלות הכלכלית (3 ילדים בגיל הרך – זה משכנתא!), וגם שסופסוף ננוח, מלבנות סוכה, הצגה בחנוכה, טגא בשבועות, ספר כל שבוע – פחות טרחת הורים.

ופתאום מה שהיה כל כך ברור וכל כך סמכוני עליו - החינוך בקיבוץ, והמעורבות שלנו בחיי ילדינו הכול כך ברורה מאליה ביומיום, התערער. עד עכשיו הכול היה כמו שחלמנו עבורם, לגדול בקיבוץ. ומה יהיה עכשיו? זה נפלא שעולות לך מדי פעם שאלות כאלו שמכריחות אותנו כהורים לא להיות על אוטומט, לעצור את החיים ולשאול באמת- איך אנחנו רוצים שהם יגדלו, מה יהיה מהם? עם מה הם יצאו מאתנו לחיים?

אני מתרפקת בנוסטלגיה על המקום שיצאנו ממנו שנינו, מבית הספר היסודי שעוד היה בקיבוץ, על הערכים שגדלנו עליהם, על המרחבים, על הטבע, הטיולים, פינת החי, העבודה- כן מכיתה א' אנחנו עבדנו במקום בו גדלנו ולמדנו, על המחנכים המשפיעים, החברות, השטויות, ההתבגרות ביחד- עוד ועוד, ומצאנו מקום כזה- עינת הגליל שבעמיר, בי"ס צעיר שהוקם ע"י הורים, המממנים את רובו. בי"ס קטן, שוכן בבית ילדים בעמיר, מוקף במרחבי דשא, קרוב לתיכון עינות ירדן, לספריה, למשק החי ולנחל הירדן (טוב, נהר...)

לומדים בקבוצות קטנות, ונמצאים זמן רב, כל הגילאים יחד – כמו משפחה גדולה, כמו קהילה קטנה. יש בו מגוון של אפשרויות, המון יצירה וטבע ותנועה ומוסיקה ובישול, ולימודים של הליבה!! (מי יודע מה זה?) - חשבון ושפה ותורה בדרכים שונות ויצירתיות. ויש חקר, וילדים מלמדים ילדים את מה שבאמת מעניין כמו: חלל, ולהציל תנשמת, והביטלס ומיתולוגיה יוונית וכל כך הרבה... ואני לומדת יחד אתה... איך נפתח העולם בעיניה, ואיזה חוויות עוברות עליה כל יום, וחיה אישית במשק החי, גינת ירק משלהם, וארוחות בוקר וצהריים סביב השולחנות הקטנים של פעם עם מחנכות שאוכלות איתם, והם מנקים ואחראים על הבית שלהם.

איזה אושר היה כל השנה לראות אותה מתפעלת וצומחת מכל רגע חדש, מועשרת מהחוויות. והכי מדהים- המחנכת של הילדה שלי, מכירה אותה לפני ולפנים, חלומות ורגשות, מתקדמת אתה בקצב שלה – לא פלא שבסוף השנה ביינו בפרידה, ושהיא חשה כמו אימא של כל ילד וילד בקבוצה.

כן, ובניגוד לפנטזיה על מנוחה – אנחנו מושקעים במקום. ביה"ס הוא שלנו יחד עם הילדים, זו מין קהילה צומחת, שכולם מעורבים בה, הורים מלמדים, מתחזקים את הבית, מבשלים, מנהלים את העמותה, חוגגים יחד, מטיילים, מנהלים ויכוחים אידאולוגיים שמזכירים את האספות של פעם. ממש חלוציות. אני מתרגשת מכל המתנדבים והמעורבים בעינת הגליל שבאים מכל האזור. זה מחזק בי את האמונה בדרך (לא תמיד זה קל!) ומעבר לכך שביתי מתחנכת בדרך שחלמתי עליה, נוכל לגדול ולתת אפשרות לכולם לגדל כך את ילדיהם.

- אילן ריס 2016

למה לא מספיק להיות אמא ?

האמא שאני שואפת להיות... אמא כזאת שתמיד פנויה לילדיה. כזאת שמניקה עד כמה שאפשר, כזאת שמחזיקה קרוב, כזאת שרואה כל צעד חדש בהתפתחות במו עיניה. כזאת שמלמדת את ילדיה הכול, כזאת שמתווכת להם תמיד את העולם הגדול והלא מוכר. כזאת שמכינה בעצמה את האוכל שהילדים אוכלים, כזאת שבעצמה אחראית על ניקיון וסדר בבית, ועל לוח הזמנים של הילדים.

בינתיים אני כמעט כזו כבר שנה ושמונה. אני אמא לילד מקסים. זה קשה, אבל אני שמחה שאני מצליחה. מקווה שאמשיך להצליח גם כשזה יהפוך למאתגר יותר. (עוד שלושה ילדים בע"ה). הבעיה היא, שיש לי איזה רעיון שמסתובב בראש, מן תפיסה כזאת שגדלתי עליה, ואני לא מצליחה להשתחרר ממנה - **שלהיות אמא זה לא מספיק.**

אני מצליחה בקושי להשתלט על כל מה שיש לי לעשות בבית, על הטיפול באיתי, על הזוגיות המדהימה והמאתגרת שמצריכה עבודה קשה ועל עבודות הבית בכלל. לא רואה איך אפשר לשלב אימהות טוטאלית כזאת עם לימודים או עבודה.

אז אני מנסה לומר לעצמי - **אז לא צריך. תהיי רק אמא.** אל תחשבי כרגע בכלל על "מה תעשי כשתהיי גדולה". זה לא הזמן, הרי זה לא ריאלי לעשות עם זה כרגע משהו, אז למה להטריד את עצמך במחשבות כאלה? ומשום מה זה גורם לי להרגיש מאוכזבת מעצמי. כאילו אני עושה משהו לא בסדר אם אני לא מצליחה להשתלט על הכול.

אני קצת מבואסת שהעולם משדר לנשים שלהיות אמא זה לא מספיק. נראה לי שבתקופות אחרות או בחברות אחרות שבהן מקובל להיות רק אמא, ולנשים אין שאיפות אחרות לקריירה או לימודים, הן הרבה יותר מאושרות ושלמות עם הייעוד שלהן. גם אני רוצה להרגיש ככה. כי אז אוכל להיות אמא שלמה, לעשות זאת באהבה גדולה ומלאה, מבלי לחשוב ש"משהו חסר בחיים שלי", ש"אני לא מגשימה את עצמי", ש"אני לא מפרנסת".

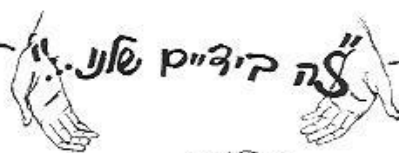
אני גם חוששת שאנשים יחשבו שאני עצלנית אם אגיד שאני רוצה להיות רק אמא. במיוחד כשכרגע יש לי רק ילד אחד. אבל זה באמת ממלא את כל זמני ודורש את כל האנרגיות שלי... **אני רוצה להיות רק אמא ולהרגיש שזה זה. זה הייעוד שלי!** זה מה שהייתי צריכה לעשות בחיים שלי. כל כך רוצה להרגיש את ההרגשה הזאת של "מציאת מקומי" (ובע"ה גם זה יגיע, בטח עם הנכדים...חחח)

אז אמא יקרה, כן את... תזכרי תמיד שכל בחירה שתעשי שתהיה לך מאוזנת, היא הנכונה עבורך והיא בהחלט אפשרית. אם החלטת שזה הרגע הנכון עבורך להתחיל את חיפוש הייעוד האישי שלך, אני מברכת אותך על בחירה מצוינת ומרגשת זו.

זה בכלל לא מובן מאליו. וחשוב לא לשכוח שמטרת הייעוד שלנו הוא לגרום לנו לאושר ולשמחה בחיים, ושניתן להגשימו בכל מסגרת משפחתית שהיא. אני מברכת אותך על האמהות ועל היותך מי שאת.

שושני סיון

"רזון אחרית הימים..."

ראש השנה, פורים, פסח וחג שבועות יכולים להזכיר למישהו אחד את אוירת החג הנפלאה, את החופש מהעבודה, את החגיגות המשפחתיות וכו'... ולמישהו אחר השמות האלה יעוררו רק לחץ וחרדה ומעין התנצלות שנשמעת כמו: "וואו, עליתי לפחות שני קילו בחג הזה!" אז אומנם תכננתי להוציא את הכתבה הזאת ממש אחרי חג הפסח, שאצל רוב האנשים שאני מכירה התקופה הזאת רק מעלה דילמות כמו- "לאכול את זה? או את זה?", "מצה אחת = שתי פרוסות לחם?"... אבל יצא שאנחנו כבר הרבה אחרי תקופת החגים ואנחנו בעיצומו של הקיץ, מוציאים את הגופיות ובגדי הים מהארון ואיך לא? מסתכלים במראה! אז למה אני מספרת לכם את כל זה?

הסטיגמה הידועה על דיאטנים למיניהם, שבעזרת שרביט הקסם שלהם הם "ישילו" מכם את כל הקילוגרמים העודפים שצברתם כשתבואו אליהם, לא ממש נכונה. בעצם, ממש לא! החלטתי להיפגש עם גלי כדי לנפץ את האשליה...

אני מודה שניסיתי לקבוע עם גלי מספר פעמים עד שבאמת הצלחתי ואני חייבת לספר לכם שעם בחורה שמאז שהגיעה לצפון, למדה תואר ראשון, התחתנה, ילד, עסק, תואר שני ועוד ילדה, לא קל להיפגש...

למי בינינו שלא מכיר, גלי דרור-לביא, אשתו של ניר דרור, אימא של בן ומיה, מגיעה במקור מגבעת שמואל ולא מזמן חגגה יום הולדת 34.

איך הגעת לכפר סאלד?

הקשר למקום התחיל משירות צבאי בגרעין נח"ל, אז התגוררתי במשגב עם. כל יום כשהייתי יורדת לעבודה במדגה של הקיבוץ אמרתי לעצמי שפה אני אלמד, זה היה משהו מיסטי... בשנה האחרונה ללימודים, קיוויתי למצוא סיבה טובה להישאר בצפון ובכפר סאלד והשאר כבר ידוע...

למה תזונה? ולמה תל חי?

האמת שתמיד חשבתי שזה יהיה משהו בכיוון מדעי החיים, רפואה. עסקתי בספורט, בתיכון הייתי במגמה ביולוגית וכל נושא הבריאות והפיזיולוגיה של האדם עניינו וריתקו אותי. האמת, שקודם בחרתי במכללת תל חי ואחר כך חשבתי מה ללמוד שם.

גלי למדה במשך שלוש שנים את התואר הראשון במדעי התזונה ועוד סטאז', שנפרש על פני חצי שנה בבית חולים ובמרפאות בקהילה. כפי שהבנתי ממנה וגם בהיכרותי מקרוב את הלימודים האקדמאיים (ולא, עוד לא התחלתי ללמוד... אני רק עובדת במכללת תל חי), הלימודים ובמיוחד לימודי תזונה הם לא פשוטים בכלל ומאוד אינטנסיביים.

אז מה ההגדרה למקצוע שלך?

אני דיאטנית קלינית, אשת מקצוע בתחום התזונה, שהוא תחום פרה-רפואי. חשוב להדגיש, שכל מי שמסיים את מסלול הלימודים, שאני למדתי הוא בעל רישיון עבודה של משרד הבריאות והוא בעצם, מבחינה חוקית, האיש מקצוע היחיד שמורשה לתת "עוץ תזונתי".

לא סתם הזכרתי את העובדה שגלי בחורה מאוד עסוקה, היא עובדת במרפאות של שירותי בריאות כללית בקרית שמונה, מרצה ומתרגלת במכללת תל חי במסגרת החוג למדעי התזונה ובחוג למדעי המזון, ולפני כשלוש שנים היא החליטה לפתוח קליניקה בכפר סאלד.

מה את מציעה לאנשים בטיפול?

במסגרת הקליניקה אני מטפלת בעיקר בהשמנה, ובייעוץ של נוסאים נלווים. יש לי התמחות בסוכרת (ומטפלת גם בחולים המזריקים אינסולין ובסוכרת הריון). מגיעים אלי מכל שכבות הגיל- מילדים ועד אנשים קשישים.

למה החלטת לפתוח את הקליניקה?

כסטודנטית שיוצאת מהאקדמיה יש לך את הידע ואת הכלים לייעץ לאנשים, אבל את עדיין לא מטפלת. עם הזמן והעבודה בקופת חולים כללית רכשתי ניסיון והבנתי, שהעבודה עם המטופל מצריכה ארגז כלים נרחב יותר בכדי לגרום לשינוי אמיתי. בימינו, כל אחד יכול לפתוח אינטרנט, לעשות חיפוש לתפריט דיאטטי ולא להזדקק לי בכלל. ההבדל הוא שיש עוד רבדים בטיפול חוץ מהתפריט וכאן אני יכולה לעזור. מתוך התסכול של הזמן הקצוב שיש לי עם מטופל במסגרת קופת החולים וחוסר היכולת להעמיק בטיפול, החלטתי לפתוח קליניקה פרטית, שבה אני יכולה לתת יחס יותר אישי למטופל, עם הסתכלות יותר רחבה ומעמיקה על צרכיו, בתנאי עבודה טובים יותר ובזמינות מתמדת, ככה אני יכולה לטפל בו בצורה טובה יותר בעיני.

זאת גם הסיבה שבשנת 2009 אחרי שילדתי את בן החלטתי ללכת ללמוד תואר שני באוניברסיטת חיפה. תואר ב"תזונה והתנהגות", והוא מתמקד יותר בפן הפסיכולוגי התנהגותי של התזונה. התחלתי את התואר עם ילד אחד וסיימתי אותו עם עוד ילדה-מיה.

איך שומרים על תזונה נכונה גם כשאין שיגרת יום יום קבועה?

בעיניי אחד הדברים החשובים ביותר, זה להפחית צריכה של משקאות מתוקים. להקפיד לשתות בעיקר-מים. שתייה של משקאות מתוקים תורמת הרבה אנרגיה ואנשים לא מייחסים לכך חשיבות בגלל שזה לא אוכל, והם לא מרגישים שובע. חשוב לי שאנשים יבינו שבאוכל אין אסור ומותר ואין אוכל "משמין". אנשים מכנים אוכל "חטאים", לחבר את המילה חטא לאוכל זה "החטא", חטאים שמורים לאנשים רעים מאוד... כל הסחרור שאנשים נכנסים אליו, רשימת ההגבלות ומבחר המזון המצומצם "שמוותר לאכול בדיאטה", ותחושת רגשות האשמה שלא עמדנו במשימה, כשלעצמם גם תורמים להשמנה. אחת המטרות החשובות מבחינתי בטיפול, היא לגרום למטופל להבין מתי הוא אוכל מסיבה שהיא לא רעב ולעזור לו לשנות את המצב. להקשיב לאותות הרעב והשובע שהגוף משדר! אנשים מחפשים פתרונות מהירים, מרזים למטרה מסוימת, המוטיבציה להמשיך נגמרת מהר והם משמינים בחזרה. צריך להבין שלשנות הרגלים זה תהליך, שלא קורה ביום ולא יכול לקרות ברגע.

גם את מקפידה על התזונה?

כן, מקפידה מאוד על דברים שחשובים בעיניי. אנחנו בתור משפחה למשל אוכלים יחד ארוחת ערב בכל יום. מעבר לזה שארוחה משפחתית היא מעין זמן איכות עם המשפחה וכולם מתעדכנים איך עבר היום, היא גם זמן מצוין להורים לשמש דוגמה אישית לאכילה בריאה, ובעזרתה ניתן להקנות לילדים הרגלי אכילה טובים. אצלנו יש תמיד בארוחת ערב סלט ירקות גדול באמצע השולחן.

כמה טיפים...

1. להתרכז רק באוכל וליהנות מאכילה. אכילה מול הטלוויזיה או מול המחשב, גורמת לאכילת רבה בהיסח הדעת ולאכילה מוגברת בין הארוחות.
2. לא להגיע מורעבים לארוחה, אחרת רוב הסיכויים שנוותר לעצמנו ונאכל משהו מהיר ופחות בריא ונתקשה לשלוט בכמות.
3. לאכול מצלחות קטנות- אנחנו אוכלים עם העיניים! מחקרים מראים ששימוש בצלחת קטנה יותר – גורם לנו לצרוך פחות מזון בהשוואה למי שמשתמשים בכלים גדולים יותר. כלים קטנים- קיבה קטנה! תנסו....

אז אם לפני שהגעתי לפגישה עם גלי, כשישבתי לאכול את ארוחת הערב שלי, עברה בי המחשבה- "רגע, מה גלי תגיד על מה שאני אוכלת עכשיו?" (וסתם למען הסקרנות- זה היה סלט מושקע במיוחד), יצאתי מהפגישה עם תחושה קצת אחרת וטובה יותר, שזה לא העיקר...

העיקר... הבריאות!

שבת שלום
קיץ שמח וקליל!
נאור נודל

מעשה שהיה – כך היה

כמעט כל פעם שאני מדבר על יהדות שואלים אותי אם אני חוזר בתשובה. "אין תשובות – יש רק שאלות", אני עונה כשיש לי כוח לדיון שזה פותח. היהדות מבחינתי אמורה לפתוח את החשיבה ולא לקבע אותה. אתם בטח אומרים: "אבל החרדים האלה! חשוכים, מקובעים, שבלונים, עלוקות..." – זאת אכן השקפה חילונית מצויה, אך מה שהיא מפספסת זה שהחרדים זה זרם אחד ביהדות. זרם חדש יחסית שנותן היום את הטון אומנם – אבל הוא לא היהדות – שזהו עולם שלם ואינסופי של מחשבה ורגש, יצירה וחיבור עמוק. לראייתו, עצוב שאנחנו נותנים לקבוצה אחת לקבוע מהי היהדות בשבילנו...

רב אחד שאני מכיר ומעריך זה שנים, ציטט לי מהכתובים משפט שלא אשכח לעולם: **"כפי שאינך כועס על אדם שפניו שונות משלך – כך אין אתה צריך לכוּס על אדם אשר דעותיו שונות משלך"**. משפט גאוני, לא?

ועכשיו לקורה עכשיו:

שמתם לב מה קורה במדינה שלנו? יצא לכם להציץ מעבר לקופסא המרצדת שבסלון? הם לא עוזבים אותנו. פעם אחר פעם מוצאים לנו משהו לשנוא או לפחד ממנו – הערבים, החרדים, הסודנים, השמאלנים... כן, כן חברים – היום להגיד שאתה שמאלני, ז"א בעל דעות של שמאל-סוציאליסטי – זה כמעט כמו להגיד שאתה בוגד. הרוח, המחשבה, האמונה שהקימו את היישוב היהודי בכלל ואת התנועה הקיבוצית בפרט עברו דמוניזציה (מהמילה דמון=שטן) נוראית בחברה הישראלית (אני לא מדבר על המעגלים הקרובים שלנו – אלא רוב העם). וזה נוצר ע"י קבוצה קטנה אך מגובשת שרואה בלאום את האל בהתגלמותו. וכל מי שחושב אחרת – עוכר ישראל.

"פעילי המחאה הם אנרכיסטים שפועלים נגד המדינה" (ח"כ מירי רגב)

זוהי תופעה חדשה שמדירה שינה מעיני – דמוניזציה של כל מי שמנסה לשנות את הסדר הקיים, אשר מוביל את החברה והמדינה שלנו למקומות... איך לומר... מפחידים. להזכרכם, בימים אלו של חודש יולי אנחנו מציינים שני דברים: 1) אירועי השנה למחאה החברתית הגדולה בתולדות ישראל – מחאה שהפכה למאבק עיקש על אופיה ודמותה של המדינה, על הזכות לקיום בכבוד, על חזרה של שליטה של העם במשאביו וגורלו.

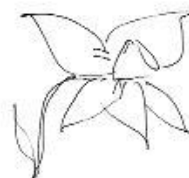
2) זמן "בין המייצרים" – זמן בין י"ז בתמוז לבין ט' באב – זמן שבו במצור על ירושלים – בזמן החירום הלאומי הגדול של עם ישראל דאז – היהודים היו עסוקים בשנאת חנים והכשלת חברים, ולא בחיבור ההכרחי להישרדותם. עד כדי כך גדולה הייתה השנאה בין הקבוצות בעם. זה זמן של חשבון נפש חברתי ולאומי, שאין אנו עושים – כי עסוקים בלשנא עוד מגזר וגם לסלוד מכל מה שמתויג "יהדות".

החיבור בין שני אירועים אלו – אמור להדליק לנו נורת אזהרה. אמור להוציא אותנו מאדישות לפעולה. אך אין אני רואה את זה קורה, לצערי הרב כל כך... ההפרד-ומשול עובד, הייאוש שולט וההכחשה חוגגת.

אני עוד אופטימי... אני מדבר עם אנשים, מנסה לעזור ולקדם מחשבה חופשית, ביקורתית, עצמאית. אני משתף מידע, מידע שהטלוויזיה והעיתונות הממוסחרת, הנשלטת ע"י קומץ אינטרסנטים עשירים וחזקים להפליא – לא מראה. כי זה נוגד את האינטרס הכלכלי שלהם. של לסחוט אותנו עד הטיפה האחרונה בזמן שאנחנו שונאים דמויות מרצדות על מסך וחושקים בדמויות או חפצים נוצצים אחרים או מציצים לחיים של אנשים שכלאו אותם באיזו וילה.

אני אופטימי – אבל אני צריך אתכם. השכנים שלי, החברים שלי, אנשים שגורלם קשור בגורלי. שנסגור את המסך ונסתכל סביבנו ובתוכנו. שנראה באיזה מציאות אנחנו רוצים לחיות – וביחד ניצור אותה. אחרת שוב לא נלמד את הלקח שלמד עם ישראל כבר פעמיים ב-ט' באב וניפול לבור הזה שסופו חורבן וגלות. וכמו שכתב שלמה המלך בספר משלי כ"ט, י"ח (אומץ ע"י ברל כצנלסון לאחר מכן): **"באין חזון – יפרע עם"**.

!! בהצלחה לנו !!

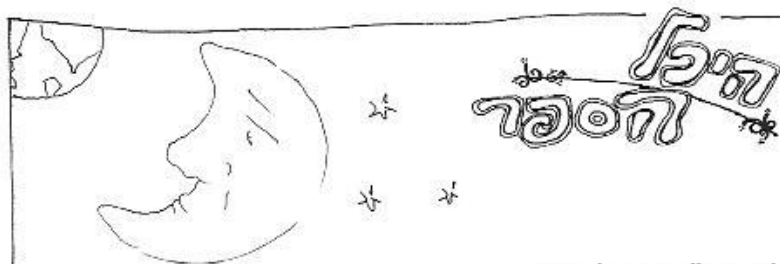
מסביב לאצבע

כבר ביקרתם בכל פינה בעמק ובהרים הקרובים אלינו? מגיעים אליכם אורחים ואתם שוברים את הראש לאן לקחת אותם, הרי הם כבר היו בכל אתר באזור? ובכן יש פתרון לבעיה. ישנם קרוב אלינו מקומות חדשים ומפתיעים המפגישים אותנו עם אנשים מעניינים.

טיול למשגב-עם ביום קיץ, שבו העמק מהביל יכול להיות שינוי מרענן. בתוך הקיבוץ יש שתי תצפיות: מצפה בניה לכיוון מזרח ולא רחוק ממנו לכיוון צפון נמצא מרכז המבקרים עם רחבת התצפית המרשימה שלו. התצפית הזו מאפשרת לראות את כל דרום לבנון וביום בהיר אפילו עד הים. הסיבה העיקרית להעפלה לראש ההר היא לצורך ביקור במוזיאון הפותחנים הנקרא 'האוסף של יוסף'. יוסף אבס חבר הקיבוץ ממוצא הולנדי אוסף פותחנים מגיל 17 כבר יותר מחמישים שנים ויש לו יותר מ-3400 פותחנים. האוסף המרשים, הגדול כל הזמן, מזמן סיפורים מעניינים. מאד מומלץ. הביקור עולה 10 ₪ למשתתף. תיאום הביקור עם יוסף בטלפון 054-5613141. יוסף גם מדריך בתצפית והוא דובר שפות רבות, מתאים לאורחים מחו"ל.

אפשר לרדת חזרה בדרך נוף יפה המתחילה במצפה עדי ממש לפני המחנה הצבאי פונים ימינה. הדרך כבושה בחלקה וסלולה בקטע די ארוך, עם קטע משובש קצר מאד, אך מתאים לכל סוגי הרכבים. הדרך יורדת על צלע ההר עם נוף עוצר נשימה ממזרח ממשיכה אחר כך בין המטעים של חקלאי מטולה ומסתיימת בהר צפ"ה.

דברי בקורת מאת אורי שוסטר

"ניל מציג: ישמעאל, קונצ'רטו של שגרה" מאת י.ל. בועז.

קוראים לו ניל. הוא חי על הירח. אתם יכולים לקרוא לו גם ישמעאל, "בגלל הלווייתן/ששחה אצלנו בשלולית/בהרי ירושלים/כשהייתי קטן" או "בגלל הנחלים/שהובילו אותי למדבר". ניל מציג לנו קונצ'רטו של שגרה, וגם המראה שלו שגרתי – איש קו מונטוני, ארשת פנים שלא מביעה שום רגש. הפנים נשארות אדישות גם כשהוא שר את "שחקי שחקי" וגם כשהוא מספר על הילדות שבה "אף אחד לא סיפר לי", על הבחורה ש"החריבה את טרויה/וטסה באווירון לארץ רחוקה" ועל מלאך המוות שהוא "מכיר אותו ככה, משלום שלום". בדיוק בגלל זה ניל יכול להיות ישמעאל, ניל ארמסטרונג, סתם דמות, כל דמות, כל אחד מאתנו ואף אחד.

ניל/ישמעאל הוא בן אדם, או ציור של אחד. הקומיקס מודע לזה שיש הבדל – הוא משחק על הפער שבין הנאמר לבין הייצוג הוויזואלי שלו, בין הקונספט שיש לנו בראש לבין מה שיש בפועל הדף, בין החיפוש שלנו אחרי זהות קוהרנטית לבין ההחלפה השרירותית של הזהויות וחוסר הסדר, ובין הפנים המונטוניות לאוסף של רגשות שמובעים בעזרת אוסף וורהולי של אובייקטים מחיי היומיום ומהתרבות הפופולרית. התזוזה על לוח מונטופול דמוי פס ייצור והחזרה הבלתי פוסקת על אובייקטים שונים, כשבראשם איש הקו ההוא, ניל, והמשפט הקבוע שלו – "קוראים לי ניל, אני חי על הירח", שנותן לכל אווירה של קונצ'רטו או של שיר עם פזמון חוזר; כל השעתוק הטכני הזה הוא השגרה, שגרה של תרבות צריכה שמייצרת את בן האדם על לוח המונטופול הזה, שגרה שכאילו הכריעה את ניל והביאה את המונטוניות לפנים שלו, ומן הצד השני קיימים ההקשרים שנותנים לכל חפץ ודימוי כזה ממד סובייקטיבי, גם כשהם חוזרים בפעם הרביעית, והרבה פעמים הופכים את הקונצ'רטו המוכר הזה לקומי או אפילו גרוטסקי.

הקומיקס מספר, במובן מסוים, על מלחמה של האדם בשגרה, או אולי מלחמה של השגרה בבן האדם. הוא מודיע לנו בנימה אקזיסטנציאליסטית שהוא "מעביר את הזמן" כמו דג באקווריום כי "כל כלב בא יומו". הוא לא בטוח אם יומו יהיה "גרדום, כיסא, חשמלי, גילויטינה, מזרק" או "כדורים, תער, דלגית, חלון", אבל בינתיים הוא "חופר מנהרה" או "מתחבא בצל" כשהוא "הולך לאיבוד" או סתם "תקוע". הוא לא "מעביר את הזמן" בריקנות, או לפחות משתדל, והספר אינו (רק) מדכא. ההיסט שהוא עושה במיקום של אובייקטים מסוימים בהקשרים בהם אנו לא רגילים לראות אותם, הרצף האסוציאטיבי שלו, השימוש שלו באינטרטקסטואליות – התנ"ך, האיליאדה, מובי דיק, טשרניחובסקי או משחקי ילדים וסתם טקסטים שאנחנו רגילים לראות על שלטים ברחוב – כל אלה הופכים את הקומיקס למצחיק, מרענן, אופטימי בחלקים מסוימים ומעורר חמלה באחרים.

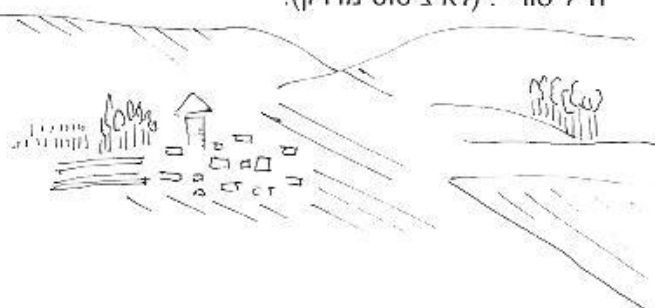
ממקום מושבו על הירח ניל יכול להסתכל על החיים שלו בכדור הארץ, על החיים שלנו בכדור הארץ ועל כדור הארץ כמקום מחייה, ולדבר על זה בתערובת של כעס, ביקורת, דכאון ושעמום, אבל גם צחוק, שמחה וחמלה, ובכך הוא גם מזמין אותנו לבחון הכול בעצמנו – היוצר בעצמו מציע לנו לפרש את היצירה בדרכינו עם מאגר הדימויים שלנו, וגם מציע רקע טוב לעשות את זה – על פנים מונטוניות כמו של ניל אפשר להשליך הרבה כדי לא להפוך לאובייקט שגרתי בעצמך או את האחר לזה. אחרי שניל מודיע לנו שהוא "חי את החלום" ושהגיע סוף הספר, נמצאת עוד מערכה אחת, קצרה, שבה המשפט החוזר "קוראים לי ניל, אני חי על הירח" נענה בהבטחה האלוהית "אל תיראי, כי שמע אלוהים אל קול הנער באשר הוא שם", וזה אולי המענה של ה' מן הסערה הרדומה שבה ניל שרוי והמסר של הספר לחברה האנושית: לא לירוא – מהשגרה, או מהירח.

עלולים מהארץ

שבתי חייל סורי / מפי יהודה דויטש

בתחילת 1957 עליתי ארצה לכפר סאלד. כעבור כמה חודשים התגייסתי לצבא. בהיותי בחופשת שבת, הייתה לי חוויה מעניינת. אני ואשתי פאני גרנו באטרניט (מעין צריף קטן) באזור הצריפים, שבמרכזו עמד בית האבן היחידי שם, של גדעון ויהודית שיפטן מוותיקי ומייסדי הקיבוץ. האטרניט שלי היה צמוד לביתם מצפון מזרח לו. מעט מעל וליד גדר הקיבוץ, הייתה לי חלקה קטנה שבה גידלתי אבטיחים. בהיותי בחופשה, עליתי אל החלקה כדי להשקותה. תוך כדי ההשקיה אני שומע רעשים ודיבור רם. אני מרים ראשי לעבר ההר ולצוק, ולפתע אני רואה מולי חייל סורי במדים בהירים, חגור צבאי ורובה בידו, מעבר לגדר. הוא מרים את ידו האוחזת ברובה כלפי מעלה וצועק בערבית. הוא לא כיוון את הנשק, ואני לא הבנתי מילה ממה שאמר. השעה 14:15, אין נפש חיה בחוץ. רצתי מהר לאטרניט שהיה בצידו השני של בית משפחת שיפטן (האטרניט עדיין עומד במקום, היחידי שנשאר), שם התגורר זוג. הערתי אותם ושאלתי אם יש בנמצא נשק כי יש חייל סורי בחוץ. הוא נתן לי את נשקו וחזרתי אל החייל הסורי שהתקרב מאוד לגדר וכול הזמן נופף בידו ודיבר בקול רם. סימנתי לו בתנועות ידיים להוריד את החגור ולמסור את הנשק ואכן כך עשה. כמו כן סימנתי לו להתקדם ויחד איתי הלכנו דרומה כול אחד בצד האחר של הגדר. עכשיו הרגשתי בטחון כי היה לי נשק ביד. הגענו אל העמדה שהייתה ליד הגדר (דוגמת עמדה 13 שליד האמפי), שם היה שער קטן דרכו עבר החייל לתוך שטח המחנה. החייל אחז בידו ונישק אותה. מה אני עושה עכשיו? צריך דובר ערבית ולידיעתי רק פרוייקה דובר ערבית והוא גר בקצה אזור האטרניטים. כול הדרך אליו, דיבר החייל בקול רם ונישק את ידי שוב ושוב. חנה בר ראתה אותנו ושאלה מי האורח, עניתי לה שזה חייל סורי, היא כמעט נפלה מהרגליים. הערתי את פרוייקה והצגתי לפניו את ה"אורח" ואמרתי לו שהוא ידידותי. מיד, החל לדבר איתו סיפר שהוא חייל סורי נוצרי, שכול הקצינים הסורים השפילו אותו והתנהגו אליו כאל אפס ולכן החליט לערוק. פרוייקה התקשר למי שצריך, הגיעו מהצבא ולקחו אותו. מאוחר יותר נודע לי שזה "ל ידע שהסורים אמורים לקבל משלוחי נשק מרוסיה כולל רובה קלצ'ניקוב. רובה כזה היה אצל החייל וכנראה הראשון שנפל בידי צה"ל, שלמד להכיר אותו. החייל לא נעצר אלא שוחרר לכפר נוצרי בגליל. אינני יודע את שם הכפר וכמו כן לא את שמו של החייל על מנת ליצור איתו קשר. בעיתון הייתה כתבה על המקרה שבה נאמר: "חקלאי מכפר סאלד שהשקה את שדהו שבה חייל סורי". (לא ציטוט מדויק).

נרשם ע"י דוד כרמי ב 8.2011

"Let it be"

תנו לזה לקרות

מרגע שעלה הרעיון לקבץ אל הזולה הנעימה של רוני ואסף קבוצת צעירים, בני ובנות כפר סאלד, משכבות גיל שונות, עלו המון שאלות. זאת לא הייתה ההתלבטות האם זה נכון להציף את זה והאם דווקא עכשיו, זאת הייתה יותר הסקרנות לגבי מה יהיה. בחרנו ללכת על זה ללא ידיעה ממשית על איך ולמה...

ההזמנה למפגש הייתה פתוחה, כל מי שרוצה, לכל מי שיש את הצורך לדבר, לשתף וגם להקשיב. מצאנו את עצמנו באחד מערבי השבוע, יושבים במעגל מאוד פתוח, מאוד מעורב, או יותר נכון- מאוד רוצה להיות מעורב.

כדרך נעימה להכיר אחד את השני יותר טוב וגם בכדי שאתם הקוראים תדעו באיזה צעירים מדובר, החלטנו שכל אחד יציג את החבר שיושב לידו. ואני חייבת לציין שזאת הייתה פתיחה מעולה!

אז למי שלא מכיר:

אלעד יציב, חי בקיבוץ ובימים אלה סטודנט במכינה להנדסאים בתל חי. מורן פרומן, מתגורר בקיבוץ והתחיל לא מזמן לעבוד בבקר כפר סאלד. אלה פויר, חזרה לפני חודשיים וחצי מטיול בהודו, מתגוררת בקיבוץ עם בן זוגה- ניב, בימים אלה מחלימה מפציעה בגב ובינתיים מבסוטה מהחיים. רז שרון, חי בקיבוץ, מסיים שנה ראשונה של הנדסאי תעשייה וניהול בתל חי. אורי פרת, מתגורר בקיבוץ, אחרי שהשתחרר מהצבא עבד עבודה מועדפת ב"לורדן", כרגע סולל את דרכו ללימודים בהמשך ועובד בחברה בכפר גלעדי לטיולי שטח. הגר שמיר, בתקופה האחרונה התגוררה בתל אביב ותוך כדי למדה עיצוב. כיום היא חזרה לגור בקיבוץ. לקראת סוף השיחה הצטרף אלינו בועז שיפטן שגם הוא חי בקיבוץ.

השיחה נפתחה בשאלה על האופן שבו כל אחד מרגיש מעורב בחיים בקיבוץ, אם בכלל. מצד אחד היה קשה לענות על השאלה הזאת דווקא בגיל הזה, שהכל פתוח והכל אפשרי, ואין לנו יכולת לדעת מה יהיה בהמשך והאם נחליט להישאר כאן, בקיבוץ. אבל האמירה על החיבור והאכפתיות למקום חזרה על עצמה כמה פעמים והרצון להישאר כאן ולהיות חלק מהקהילה הזאת בעתיד.

"המעורבות בחיי הקהילה בקיבוץ מסתכמת כרגע בעבודה ובפרנסה שלי. התחושה היא שאני לא מצליח להרגיש קשור למקום הזה ושאוּלִי אין לי איך לתרום. לקיבוץ לא אכפת במיוחד מהעובדה שאני נמצא וגר כאן."

"אני איפשהו כן רוצה שהיחס של הקיבוץ אלינו יהיה כמו פעם, כשאני הייתי ילד. הייתה מערכת תומכת לצעירים שעזרה להם להתקדם. נולדתי בדור שפתאום הכל נקטע כתוצאה מתהליך ההפרטה. מה שקורה כאן עכשיו יכול להידמות לסוס שדוהר בעלייה עם רטיות על העיניים, לא מסתכל לצדדים ורק דוחף למעלה. ופה אני כן מרגיש שאנחנו הדור הצעיר יכולים לתת יד ולאפשר לסוס הזה ללכת בדרך אולי אחרת, בניסיון לעזור. ביחד עם זה, אני מרגיש שהקיבוץ עדין רואה אותנו בתור "הפושטקים" ואינו סומך עלינו."

אפשר להבין מהחברה הצעירים שיש רצון מאוד גדול להשתלב וגם להיות חלק בקבלת החלטות בחיי הקהילה. אפשר אפילו אולי, בין השורות, להבין שהם היו רוצים לשבת שם, איפה שההחלטות והדפים נחתמים ולתת גם את דעתם.

החלטנו לאתגר אותם קצת ולראות מה היה קורה לו מחר היו מקבלים את השרביט של מנהל הקהילה לתקופה מסוימת. מה היו עושים? מה הייתה האג'נדה שלהם ואילו דברים הם היו שמים על סדר היום?

"הייתי מעודדת את הבנים של הקיבוץ להישאר פה. בכל הקיבוצים מסביב יש תוכניות לבני קיבוץ. יש המון בתים כאן שלא משויכים לאף אחד ובהרבה קיבוצים אחרים כבר מזמן שייכו בתים כאלה לבנים. זה נושא שכואב להמון חברה צעירים."

"הייתי מעודד יותר השקעה של הקיבוץ בבני המשק. אני לא מדבר רק על השקעה מהבחינה הכלכלית, אלא היחס אלינו, אל הדור שצריך להמשיך את המקום הזה. זה מתחיל בלשאל-מה קורה?", "איך אפשר לעזור?", להראות את הפתיחות ולהרגיש יחס של בית. זה מרגיש שצריך לנער משהו כדי לקבל את הדברים הכי קטנים."

"אני חושב שלכל אחד מאתנו יש איזשהו סוג של אידיאולוגיה. בסופו של דבר הכסף שאתה עושה והכוח שיש פה לאנשים בקיבוץ יתמוסס. ומה שיחזיק אותנו כאן באמת ויאפשר את ההמשכיות של המקום היא האידיאולוגיה ולכולם פה אכפת. ובשביל שהאידיאולוגיה הזאת תמשיך ותתחזק יש צורך בשקיפות של כל הדברים שקורים פה. הכוונה היא שאם יש למשל סכום מסוים של כסף המיועד לטובת הכלל, שתהיה לכולנו את השקיפות להיות שותפים בהחלטות לראות לאן הוא הולך."

אז העמקנו עוד קצת וניסינו באמת להבין, מה בפועל הם היו עושים אילו היו בתפקיד מרכזי?

"יש פה דברים כמו טיפוח המקום, הנוי והכבישים. יש אזורים בקיבוץ שהכבישים בהם ישנים ומשופעים וגם חשוכים ואני חושב לעצמי, אם למישהו יקרה משהו בגלל זה, זה לא שווה כלום. אלא דברים שהייתי שם עליהם דגש."

"בזמן שההר מעלינו מלא במעיינות ובמקורות מים שאפשר להשתמש בהם, לנו נאמר שאין מים. אין מים להשקות את הדשא, הופכים כל גינה כאן למקום עם חצץ. למה הכל כאן צהוב? למי זה כיף לחיות ככה?"

"אפשר גם לשלב את הנוערים בכל מיני עבודות בקיבוץ. אני זוכר שכשהייתי בנעורים התגייסנו לעזור בגינונים של המפעל והכל בו. בסופו של דבר הנוער מרוצה מזה, מרגיש שהוא תורם ועושה משהו למקום ובכך שואב את תחושת השייכות והרצון להישאר פה." "היינו יותר משמחים לרענן ולהכניס רוח צעירה בנשיאת התפקידים המרכזיים בקהילה." "הייתי מוציאה שאלון לכל החברים בקיבוץ ולבני משק שהוא כולל בתוכו דברים רבים. מיני קריטריונים של איך אתם חושבים שאיכות החיים שלכם תשתפר ומה הייתם רוצים שיקרה כאן. בהתאם לצרכים שהיו עולים הייתי יוצרת חזון למקום ובהתאמה בונה תוכנית אופרטיבית."

"בנוסף הייתי סוגרת את "בכפר" והופכת את המקום לשכונה עבור צעירים. החבר'ה הצעירים יפכו להיות חלק מהקהילה ובעתיד ילדיהם ימלאו את בתי הילדים ומערכת החינוך. לדעתי זאת השקעה טובה לטווח הארוך. אני לא חושבת שזאת חובה שתהיה תיירות בקיבוץ, אפשר לעשות פה משהו אחר שהוא תיירותי אבל לא חדרי אירוח." "ביחד עם זה קיבלנו את הרושם שהאידיאולוגיה הזאת כן נשארה והצעירים כן ביחד. כל מה שנאמר מגיע ממקום של אכפתיות. אם לא היה לאף אחד אכפת כנראה שגם לא היה נאמר שום דבר וכל מי שישב בשיחה לא היה מגיע בכלל."

בשלב הזה השיחה פנתה למקום קצת אחר. למקום של ההסתכלות שלהם כבני קיבוץ על המקום מבחוץ. העובדה שהרבה חבר'ה צעירים עוזבים את הקיבוץ בשלב כלשהו בחיים שלהם ומנסים להתחיל ולהתפתח במקום חדש נותנת להם את היכולת להסתכל על המקום שגדלו בו בגעגוע.

"אני עדין לא החלטתי אם הקיבוץ יהיה מקום שאני ארצה לבקר בו, להגיד שלום להורים, או שזה מקום שאני אגור בו. יכול להיות לי דווקא מאוד נחמד ללכת ולהתחיל את החיים שלי במקום אחר ולדעת שיש לי קיבוץ בסופי שבוע לבוא אליו עם הילדים. מה זה ישנה לי איך הוא נראה?"

יחד עם האמירה הזאת נשמעו קולות למודי ניסיון מהצד השני על המעבר למקום אחר והגעגוע אל הבית..

"אתה יודע את התשובה רק שאתה עובר לגור במקום אחר. אתה מגיע לכאן ומרגיש שזה הבית שלך ושאכפת לך. אני עכשיו בדיוק בדילמה כזאת, אם להישאר כאן או לא. ממה שלמדתי עם השנים יש צורך ללכת למקום אחר כדי להעריך את המקום הזה. אני מאוד אוהבת את הגליל ומאוד מאמינה במקום, אבל בקיבוץ יש משהו שלא עובד."

"יש פה תקיעות מאוד גדולה ומאוד מורגשת בכל שכבות הגיל שמאוד קל להישאב אליה. יש פה תחושה של שקיעה וכיווץ מאוד חזקה. גם מי שיוצא מהקיבוץ וחוזר לפה מיד מרגיש את זה שוב."

ההבנה שלא מספיק להמתין שיגידו לנו "בואו", אלא להגיד "הנה אנחנו באים ואנחנו רוצים שינוי" הביאה את השיחה למקום אחר, למקום של רצון עז להיות האנשים שיבואו ויביאו מעצמם בשביל כולנו.

והרי בסופו של דבר, הקהילה הזאת שאנחנו חיים בה, הקיבוץ הזה שנולדנו פה- הוא אנחנו, אין מישהו אחר.

ומכאן הדברים כאילו הפכו ברורים יותר אולי בהירים יותר וללא ספק היה רגע של התרוממות רוח. פשוט התחשק לנו להתחיל לעשות ולטפח את המקום הזה שבו נמצאים השורשים של כולנו. והפעם זה מגיע ממקום אמיתי כל כך ומה שאנחנו הכי רוצים מכל זה תשובות ברורות.

אז חוץ מזה שעלו המון רעיונות איך ומתי ניקח את העניינים לידיים וניתן לחלומות ולרצונות שלנו התחלה ממשית וגם חוץ מהעובדה הכתובה שקבענו להיפגש שוב, באותה מתכונת בהמשך החודש להמשיך שיחה ולהבאת רעיונות, בחרנו לסיים את השיחה בברכה לעצמנו, לבית שלנו וגם בתקווה ואמונה שאנחנו לא סתם פה ואנחנו גם רוצים להישאר פה.

אלעד יציב- "כסף וכוח נגמרים, אידיאולוגיה תימשך לעד".
אורי פרת- "אני רוצה שהילדים שלי יגידו עוד כמה שנים- "נוסעים למרכז לסוף שבוע" ולא ההפך."

אלה פויר- "נולדנו בפנינה של היקום ובואו נעשה עם זה משהו, בואו נלטש אותה".
רז שרון- "תנו לנו את האופציות ואת שאר הדברים אנחנו כבר ניקח. מי שמתאים לו יעשה ומי שלא לא. רק תיפתחו את הדלת זה הכל אנחנו כבר ניכנס. אני חושב גם שהרצון של הקיבוץ צריך להיות ההשקעה בדור הצעיר בשביל העתיד. אם לא יעשו את זה היום אולי זה יהיה מאוחר מידי."

הגר שמיר- "אני יודעת שהלב שלי שייך למקום הזה אבל משהו בהרגשה עדין לא ואני רוצה להגיע לאיזשהו מקום שזה מתחבר. אני מרגישה תחושת שייכות אבל לא עד הסוף. לפעמים שנמצאים במקום ותורמים בו אז מרגישים יותר שייכים."

ואני בוחרת לסיים את הכתבה הזאת, עם האנשים הכל כך מיוחדים שישבו שם, בהזדהות, כי בסך הכל כולנו, וגם אני, נמצאים באותו המצב עם אותן החששות וההתלבטויות. ובאמת, גם אני, אחרי נסיעות למקומות רחוקים מהקיבוץ, מהצפון, חוזרת ואומרת לעצמי את אותו המשפט- "איזה כיף לחזור הביתה!"

נאור נודל

לפני מספר חודשים החלטנו להחיות מחדש את אתר האינטרנט של כפר סאלד.
מטרת האתר לספק מידע בסיסי ולספר אודות הנעשה כאן בנושאים כגון:
חינוך, תרבות, צמיחה דמוגרפית, יזמויות, שעות הפתיחה של ענפי השרות ומידע כללי
רחב ככל האפשר. את המרחב והמידע על הנעשה בחיי הקהילה ביום יום מצאנו לנכון
להשאיר לערוצי התקשורת האחרים הקיימים כיום - הפייסבוק ו"בתוכנו עכשיו".

הוקם צוות שפועל בהתנדבות:
הילה פרץ - עיצוב גרפי
טל אברמסון- ניהול, תפעול ותחזוקה
גידי שי- תפעול ותחזוקה

אנחנו מזמינים את הציבור לבקר באתר דרך גוגל - לחפש את דף הבית כפר סאלד.
נשמח אם תעשו זאת, ועוד יותר נשמח לקבל הצעות, דעות וכמובן כל מידע רלוונטי שנוכל
להוסיף ולשפר. כל בעלי היזמויות מוזמנים לפנות ולהעביר חומר שיחשוף אותם וזאת ללא
עלות וללא תשלום.

**אנחנו מחפשים מישהו/י שיש לו/ה זיקה ורצון לרכז את הצוות ולנהל את
האתר כדי שערוץ תקשורת זה יוכל להמשיך ולהתקיים באופן משמעותי.**

אשמח לפנייתכם,
אסף שביט
assaf_shavit@walla.co.il

אנחנו מחפשים
מישהו/ה
שיש לו/ה זיקה ורצון
לרכז את הצוות ולנהל את
האתר כדי שערוץ תקשורת זה יוכל להמשיך ולהתקיים באופן משמעותי.

אנחנו מחפשים מישהו/י שיש לו/ה זיקה ורצון לרכז את הצוות ולנהל את האתר כדי שערוץ תקשורת זה יוכל להמשיך ולהתקיים באופן משמעותי.

פרישה מהעבודה ויזמות עסקית

אנשים בגיל העבודה מפנטזים לא פעם על מה היו עושים לו רק היה להם את כל הזמן בעולם, אך ככל שהם מתבגרים ומתקרבים גיל הפרישה מהעבודה והפנטזיה עומדת להתממש הם נתקפים חרדה. מה יעשו פתאום עם כל הזמן הפנוי הזה? חלק ממשיכים לעבוד בחלקיות משרה כזו או אחרת, חלק מפנים את כל מרצם לנכדים, או מוצאים תחומי התנדבות שונים המתאימים להם, חלק ממשיכים או מפתחים תחביבים שונים, חלק מטיילים, חלק לומדים ורבים משלבים פעילויות שונות וחלק מרגישים אבודים. עם העלייה בתוחלת החיים אנשים רבים פורשים מהעבודה כשהם בשיא כושרם המנטלי והבריאותי ומרגישים שהם יכולים עדן לכבוש את העולם אם רק יתנו להם. רק שאיש לא נותן להם והתסכול רב. אז יש פתרון! הוא ייחודי ברמה בינלאומית. בבית ותיקי הגליל הסתיים המחזור הראשון של חממת יזמות לפנסיונרים. את הרעיון הגתה פרופ' שירה הנטמן ראש החוג לעבודה סוציאלית והיא רתמה את ד"ר אלי גימון מהחוג לכלכלה, שהיה סקפטי מאד לגבי יישומו וכמובן את עידית חמל מנכ"לית עמותת ותיקי הגליל, את סיון רביץ ממדור יזמות במועצה האזורית הגליל העליון ואת מט"י קרית שמונה. העובדה כי בית ותיקי הגליל יושב בתוך המכללה יצרה את הפתיחות המחשבתית לשילוב של האקדמיה והגמלאים בכל מיני מעגלים. הקורס שנבנה שונה מקורס יזמות שמט"י מקיימת באזור ובכל רחבי הארץ בכך שהוא מהווה חממת יזמות. הקבוצה הראשונה שהיה לי הכבוד להשתתף בה כללה 11 משתתפים מהאזור ברובם המכריע מהקיבוצים מגיל 48 עד 78. אין תקדים בספרות המקצועית ליזמות מעל גיל 64. הצלחת הקורס, מוצגת בימים אלו בכנס באירלנד ויעשו עליה מחקרים אקדמיים.

התחלנו את הקורס בהיסוס ועם הרבה חששות. חלק מאיתנו ידע מה הוא רוצה או לפחות חשב כך. לכמה אפילו לא היה רעיון לעסק רק הרצון לעשות משהו ולחלק היה כבר עסק בחיתולים. הקורס בניהולו של מוש הראל מאילת השחר נבנה תוך ניסיון לתת מענה להקמת עסק בגילנו המופלג כאשר כולנו (למעט משתתפת אחת מקרית שמונה) היינו חברי קיבוץ רוב חיינו ועד להפרטה עמדנו לרשות סידור עבודה ואחר כך היינו שכירים לכל דבר. אחד מהמשתתפים עדיין שייך לקיבוץ שיתופי. למדנו מה מאפיין אותנו לעומת יזמים צעירים וקיבלנו כלים מקצועיים בתחומים השונים של הקמת עסק מפי מרצים מעולים. ערכנו סדנאות ובעיקר התגבשנו כקבוצת תמיכה, מפרגנת, עוזרת, מייעצת, מעודדת ודוחפת. מוש ליווה אותנו לאורך הדרך גם ברמה האישית עם עזרה ממוקדת בצרכים השונים של כל אחד. כמו כן ליווה אותנו אישית סטודנט מהחוג לכלכלה, שהשתתף ברוב המפגשים וגם עזר לנו מאד במפגשים אישיים להבין סוגיות בתחומים השונים של העסק. אם במפגש הראשון היו שני משתתפים שדיווחו על עסק מתחיל הרי שסיימנו את הסדרה של 14 המפגשים עם שבעה משתתפים שהפעילו עסק. העסקים עדיין בהתהוות ונדרשת עוד השקעה רבה של עבודה אך התחושה היא מדהימה. יש עוד שניים שהעסק שלהם דורש הסכמה ועזרה של הקיבוץ וכאן ניתנת תמיכה בעבודה מול מוסדות הקיבוץ גם של המועצה וגם של לצוות הקורס. העובדה שהגדרנו עצמנו כחממת יזמות אומרת כי אנחנו ממשיכים להיפגש במרווחים קצת יותר גדולים, כדי להמשיך את התמיכה והלמידה המשותפת ומצרפים אלינו עוד יזמים פנסיונרים ואת משתתפי הקורסים שיפתחו בהמשך. בימים קרובים ייפתח קורס אחד בדרום העמק ואחר בהר. במידה ויהיו מספיק נרשמים ייפתח קורס נוסף בבית ותיקי הגליל.

לגמלאים בינו ולאלו העומדים לקראת פרישה מהעבודה, אם יש לכם חלום להפוך תחביב שיש לכם לעסק, או כל רעיון אחר זו ההזדמנות להעז. פנו לעידית בבית ותיקי הגליל או ישירות למוש כדי להתייעץ איתו.

אסתר צור

על אר דוח

בחודש שעבר הקדשתי את הכתבה בעיתון לשנת ה-70 של הקיבוץ. אספתי מידע והכנתי עבורכם תשבץ עם פרס מפנק של סיור וטעימות ביקב הרי הגליל שבקיבוץ יראון. לא קיבלתי פתרונות לתשבץ, כך שלא אוכל עוד להכריז על הזוכה בפרס. לכן, יש לכם הזדמנות נוספת ואחרונה!!! אתם מוזמנים לפתור את התשבץ ולשים את הפיתרון בתא הדואר שלי, 155, בצרף שמכם ומספר הטלפון שלכם, עד ל- 8/8... אשמח להעניק את הפרס לאחד מכם... אז קדימה לעבודה!

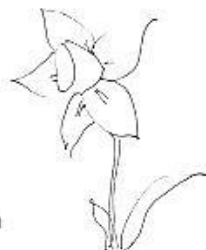
חג המשק מתקיים ב-7-8/9. כן כן, הוא כבר כמעט הגיע. ולכם נשאר רק להירשם לקראת החגיגות! חשוב חשוב חשוב חשוב!!! אנו רוצים להיערך נכונה לכמות האנשים בכדי שיהיה די מקום ולא יחסר דבר. אנא מהרו להירשם בדפי ההרשמה ליד תאי הדואר ומחוץ לכולבו. בנוסף, אם ידוע לכם על אנשים שאינם מתגוררים בקיבוץ ומתכננים להגיע, אנא רישמו גם אותם!!!

עם סיומו של חג המשק, אתחיל לעבוד באינטנסיביות על החגים והחודשים הקרובים. אני פונה אליכם בבקשה להירתם ולעזור בתכנון והקמת האירועים השונים. מי מכם שמעוניין ליזום ו/או לקחת חלק בצוות האירוע, מוזמן לפנות אליי לטלפון 050-8221670 או

למייל eliorperel@gmail.com

אליאור

לא קל להיות מנק"ל

ריאיון עם חיימק'ה- ראשון מתוך סדרת ריאיונות

הפעם בחרנו לערוך ריאיון עם מנהל הקהילה שלנו בכפר סאלד, חיים גנרם, או כפי שאנחנו מכנים אותו חיימק'ה. חיימק'ה מסכם בימים אלה שנה בתפקידו כמנהל הקהילה וחשבנו שטוב יהיה לעשות סיכום ביניים, להסתכל לאחור על מה שקרה בתוך הקהילה שלנו בשנה החולפת וכמובן גם להסתכל קדימה על מה שעוד עומד לפנינו. האתגרים, המכשולים והמטלות. זה יהיה די יומרני מבחינתנו להביא את כל אלה בכתבה אחת. לכן, כדי לאפשר להביא את מגוון הנושאים הרחב, לשמוע ולהשמיע, ריאיון זה יהיה ראשון בסדרה של מספר ריאיונות. אז ריאיון ראשון יוצא לדרך קדימה ממריאים...

ראשית, קצת רקע על חיימק'ה האיש ועל מעשיו עוד בטרם הגיע אלינו לכפר סאלד. אז מי אתה חיימק'ה?

חיימק'ה בן רמת מגשימים, עוד מהתקופה שהייתה התיישבות נח"ל. חיימק'ה מספר על ילדות מאושרת ברמת הגולן של שנות השישים והשבעים "חיינו כמו בית קטן בערבה. לא היה שם כלום מלבד היישוב אבל מבחינתי היה לנו הרבה". את שרותו הצבאי עשה חיימק'ה בחטיבה 7 של השיריון שם שימש גם כמפקד פלוגה (מ"פ). כאשר השתחרר, חבר לקבוצת צעירים במטרה להקים יישוב בגוש קטיף. הוא מספר על התקופה בגוש קטיף: "התחושות שליוו אותי במהלך התקופה היו שאכן זהו אזור מקסים לטייל בו, אך נפשי הייתה קשורה קשר עז לגולן ולמקום בו גדלתי וחונכתי". וכן, כעבור שנתיים חוזר חיימק'ה לרמת מגשימים להקים את משפחתו שלימים גדלה, התרחבה והעמיקה שורשים. "היום אני אבא לחמישה בנים וסבא לנכדה בת שנתיים- שזה הדבר האמיתי!". בשנת 1993 במהלך שירות מילואים עבר חיימק'ה תאונת דרכים קשה מה שגרם לו לעשות תפנית בחייו ושינוי כיוון מקצועי. מחקלאי שעבד בבקר ובענפי השדה הוא יצא למסלול לימודים ובסיומם החל את דרכו כמזכיר משק, מה שבמהלך השנים הפך למקצוע של ממש. חיימק'ה מעיד על עצמו כאדם פלוראליסטי, דבר אשר מאפשר לו בקלות יחסית להיכנס לכל קהילה (חילונית ודתית כאחד) ולנהל אותן בצורה מקצועית ללא רצון לכפות את אמונותיו האישיות. הוא מרגיש שעצם היותו אדם מאמין וחובש כיפה סרוגה, לא מפריע לו כהוא זה במילוי תפקידו כמנהל קהילה.

עם איזה "אני מאמין" הגעת לכפר סאלד?

בשנים האחרונות שימשתי מנהל קהילה בכמה וכמה יישובים והדבר העיקרי שהתחברתי אליו בשנים אלו ואיתו גם הגעתי לכפר סאלד זה כל נושא הצמיחה הדמוגרפית. יש צורך אמיתי שהקהילה תגדל ותתחזק על מנת שתוכל להמשיך להתקיים. התחלתי את החיבור שלי לצמיחה הדמוגרפית עוד שהייתי מרכז משק ברמות מגשימים, כאשר בשלב כלשהו הסתכלנו סביבנו וראינו שאין לנו ילדים. כולם עוזבים, אין אוכלוסיה חדשה שנכנסת והבנים לא חוזרים לבנות את ביתם. זה היה מצב שחייב מחשבה אשר בסופה הביאה לשינוי אמיץ מבחינת היישוב, שינוי שבסופו של דבר החזיר בנים רבים הביתה. השינוי האמיץ שנאלצנו לעשות היה לאפשר לבנים לחזור להתגורר בקיבוץ בשכר דירה נמוך מאוד (200 ש"ח לעומת 1000 ש"ח) ובמקביל להתחיל להכניס אותם כשותפים מלאים בחיי הקהילה, בוועדות השונות, בניהול היישוב ובעיקר לתת להם תחושת שותפות ושייכות מלאה. אני ביחד עם מספר אנשים נוספים שהאמינו בתהליך הובלנו את המהלך שלימים הפך למודל ביישובים נוספים. הבנים קיבלו הטבה כדי שיחזרו להתגורר ביישוב, הם החלו את חיייהם הבוגרים שם, הרגישו את תחושת השייכות והערך ורובם גם נשארו כדי לבנות את ביתם ואת משפחתם. חיימק'ה מציין שכל קיבוץ שרוצה להמשיך להתקיים חייב לחשוב על צמיחה דמוגרפית ועל פתרונות שלעיתים מחייבים "לצאת מהקופסה" ולעיתים נראים לא כלכליים לטובת מטרה חשובה והיא המשכיות הקיבוץ.

בכפר סאלד אתה מצליח להוביל את האדג'נדה שלך?

בכפר סאלד מוכנים ומבינים את הצורך אבל - עד גבול מסוים!
כרגע סיימנו מהלך של שווק 14 יחידות ראשונות כחלק משלב א' של השכונה החדשה ואנחנו לפני תחילתו של פתיחת שלב ב' בו ישווקו 37 יחידות נוספות.
ישנם קולות שאומרים "בוא נעצור רגע, נראה איך זה מתפתח ואז נמשיך", בעיני זו תהייה שגיאה לעצור, חייבים להמשיך. אם נעצור עכשיו יהיה הרבה יותר קשה להתניע את המהלך בעוד מספר שנים.

בנוסף כיום בקיבוץ, מתגוררות משפחות שאינן מעוניינות לבנות בהרחבה, אלא לקנות מגרשים בתוך היישוב. גם לכך יש קולות שמתנגדים בעיקר מחשש מפני פגיעה בכספי הפנסיה. אני אומר לכל אותם אנשים שפונדים שיש אפשרות ללכת על מודל שייתן מענה. לדוגמה, כספי הרכישה של המגרשים והמבנים בתוך הקיבוץ, שכספי השכירות שלהם משמשים כיום לפנסיות, יהיו אף הם מיועדים לטובת הפנסיה ולמעשה יחליפו את כספי השכירות. כך ניתן יהיה לאפשר לבנים ותושבים שרוצים לבנות כאן את ביתם, להמשיך ולהתגורר בקיבוץ וגם לתת רשת ביטחון לכספי הפנסיה.
מודל שכזה נותן פתרון לצמיחה הדמוגרפית לאורך שנים ויחד עם זאת מאפשר ביטחון לשמירה על קרן הפנסיה לחברים הוותיקים. לדעתי, יש צעדים שאפשר לנקוט בהם על מנת להניע מהלך שכזה בו כולם יוצאים נשכרים.

איך לדעתך ניתן לאפשר לאנשים חדשים להשתלב ולהביא את עצמם לידי ביטוי בהובלה והנהגת התהליכים החשובים האלו?

יש בכפר סאלד שכבה ניהולית מאד מצומצמת ומאד שחוקה, אך יש תחושה שיש עם מי לעבוד, שיש אכפתיות מאוד גדולה (מה שלא תמיד קיים בכל קיבוץ). בכל מקרה אני חושב שחייבים לרענן את השורות ולאפשר לכוחות חדשים ורעננים להצטרף ולהשתלב בהובלת התהליכים החשובים שמתרחשים פה. אנשים כמו אנשים לא אוהבים שמשנים להם, "שמזיזים להם את הגבינה". רוצים צמיחה דמוגרפית מחד, ומאידך קיים חשש ועולות אמירות כמו: מה, שהם ינהלו לנו את העניינים? איך שאני רואה את זה, אנחנו בתחילתו של תהליך שבמהלכו קורים דברים ואנשים חדשים נכנסים ותורמים מזמנם ומרצם לקהילה. הוקמה ועדת קליטה, הוקם צוות חברתי, יש רכזת תרבות ורכזת חינוך, כל אלו כולם, שמות חדשים והם אלו שמנהלים את המרקם החברתי. לעיתים הם אף עושים תפקיד אפילו חשוב יותר מההנהלה. חינוך, תרבות, קליטה - אין דבר יותר חשוב מכל אלה לקהילה. בפן הכלכלי, כיום אין ועדה כלכלית בכפר סאלד. כאשר תקום ועדה כזו אני אדאג שישבו בה חברים חדשים גם במידה ויקראו להם דירקטורים חיצוניים מכיוון שהם בעצמאות כלכלית והם העתיד של המקום הזה.

לסיכום הפגישה הראשונה שלנו, אתה מעוניין לצאת מכאן עם איזו קריאה או הזמנה לציבור?
כן, אני רוצה להזמין את כולם לקחת חלק בעשייה החברתית בקיבוץ - העתיד הוא בידיים שלנו. אני מאמין שכשאדם לוקח אחריות הוא מקבל סמכות ולא הפוך. אני מזמין כל אחד ואחת, קחו אחריות תקבלו סמכות. אם תבואו ותעשו יתנו לכם, אם תחכו שיבואו אליכם זה לא יקרה.
אני רואה את זה קורה, זה העתיד של המקום הזה!

האמת, רצינו להמשיך אבל מישהו הקיש בדלת וסימן לחיימק'ה שהפגישה הבאה צריכה להתחיל. נשארנו עם המון שאלות וטעם של עוד אז אל חשש, כמו שהבטחנו זהו ריאיון ראשון מתוך סדרה, ניפגש שם ב"בתוכנו" הבא.

עם הרבה אופטימיות ועוד קצת,
עינת כרמל גמזו ואסף שביט

על שולה כהן, ז"ל

את שולה אני זוכר לראשונה מן התקופה בה הייתי תלמיד בבית הספר (העממי) בכפר סאלד. היא היתה אז מורה ומחנכת שלי ושל שאר בני קבוצת "ארז". אלה היו ימי בית הספר הקטן, האינטימי, המאוד לא פורמלי, של כפר סאלד הקטנה, הצעירה. שררה אז אווירה מיוחדת של שנות בראשית, שמן הסתם לעולם לא תשוב. שולה היתה אחת מצוות מורים לא גדול, מרביתם גברים, שראו בהוראה ובחינוך שליחות לכל דבר, ייסדו את בית הספר במקום וקיימו אותו, לעתים בתנאים לא קלים, עד להצטרפות ל"הר וגיא".

נדמה לי שכבר כילדים עמדנו על התכונות שייחדו אותה. כמי שנולדה בגרמניה והתחנכה באנגליה היא לא היתה מורגלת בהחצנת רגשות, לא נסחפת, ואפילו שומרת על ריחוק מסוים. עם זאת, גילתה אמפתיה וסקרנות כלפי כל אחד מאתנו, היתה קשובה, יזמה שיחות ומפגשים - עם כל ילד לחוד ועם הקבוצה - ובדרכה שלה יצרה קרבה וקשר עם כל אחד מאתנו. הערכנו וכיבדנו אותה על כך.

אחר כך, לאורך השנים, אני זוכר אותה כמי שנמנית על קבוצת החברים הנושאת כאן בעול העשייה הציבורית. היא היתה מזכירת הקיבוץ, חברה בוועדות, מקפידה לבוא לאסיפות, ערה מאוד, מגיבה, דעתנית. נדמה לי שאלה היו התכונות הבולטות אצלה תמיד: ערנות וסקרנות אינטלקטואלית בלתי נלאית, צמאון דעת, איכפתיות רבה.

גולת הכותרת של עשייתה בשנים מאוחרות יותר היתה עריכת היומן, "בתוכנו". נדמה לי שעד היום היא מזוהה עם עלון הקיבוץ יותר מכל חבר אחר שערך אותו. שנים ארוכות התמסרה למלאכה הזאת, כשהיא מקפידה לדווח על כל אירוע ועניין, שואלת, חוקרת, מגיבה, מתעקשת.

בשנים האחרונות קהתה מאוד ראייתה, עד שכמעט ולא ראתה כלל. לא פגשתי בה הרבה, אבל כשהזדמנה פגישה כלשהי התרשמתי מאוד מן הדרך שבה התמודדה עם המגבלה ש"נחתה" עליה, ולא רק אני כך. בשנים הללו המשיכה להתעניין בנעשה סביבה, לקרוא, להאזין לרדיו, להיות מחוברת ככל האפשר לעולם הסובב, חרף המגבלה והקושי. ראינו אותה מהלכת בחצר הקיבוץ, משתתפת בפעילות 'הסדנה', משוחחת עם חברים הנקרים בדרכה, שומרת על קשר הדוק עם בני משפחתה, לא מוותרת. אי אפשר היה שלא להתפעל מדרך התנהלותה ולהעריך אותה. נראה שהחוזקה שאפיינה אותה מאז ומתמיד - ושולה אכן היתה אשה חזקה בפנימיותה - היתה לה לעזר רב כשנאלצה להתמודד עם הקושי והסבל.

כשאנחנו מלווים אותה בדרכה האחרונה, אני חושב על כך שהיו לה חיים מלאי מעש ויצירה. תחנות חייה שלובות בתולדות כפר סאלד מראשיתן. היא לא התבוננה מן הצד, לא ישבה מנגד, אלא היתה מעורבת ופעילה, ובכך העניקה ערך ומשמעות לחייה. בני המשפחה האבלים, וכולנו עמם, יכולים להתנחם בכך, עם לכתה מאתנו.

זוכרים

גדעון קפלן קוגן ז"ל	30.7.1948
אבא קלמן רוסמן ז"ל	13.7.1961
אמא אנה פרייער ז"ל	1.7.1971
שושנה אורבך ז"ל	20.7.1972
אמא סלינה וולנברגר ז"ל	3.7.1974
גאולה לשם ז"ל	22.7.1989
נתן ליברמן ז"ל	31.7.1991
עטרה פרת ז"ל	5.7.1992
גדעון שיפטן ז"ל	13.7.1993
משה גרינפלד ז"ל	21.7.1993
נעמי אסרף ז"ל	29.7.1993
עזרא ענבר ז"ל	17.7.1997
הדסה הגדיש ז"ל	30.7.2007
לורה צימלס ז"ל	1.7.2007
אשר כובש ז"ל	11.7.2010
שולה כהן ז"ל	15.7.2012

יהי זכרם ברוך

"...הנה סוף זמנו של אדם..."